

Вважаємо, що для підвищення рівня фінансового стану підприємства забезпечення впевненості має бути першим елементом, над яким працюватимуть підрозділи внутрішнього аудиту. Забезпечення впевненості в якості систем внутрішнього контролю, управління і ризик-менеджменту – це загальновизнаний базовий елемент роботи з внутрішнього аудиту, який лежить в основі функції внутрішнього аудиту. Внутрішній контроль забезпечує впевненість в частині організаційного управління, управління ризиками та процедурами контролю для сприяння суб'єкту господарювання в досягненні своїх стратегічних, операційних, фінансових цілей і забезпечення відповідності регуляторним вимогам. По мірі становлення функції внутрішнього аудиту підприємства внутрішні аудитори зможуть також забезпечувати впевненість в якості процесів управління.

Забезпечення поглибленого розуміння процесів через рекомендації щодо підвищення результативності діяльності економічного суб'єкту є елементом ціннісної пропозиції, як одна з основних характеристик стратегічних досліджень служби внутрішнього аудиту. Внутрішній аудит служить каталізатором підвищення результативності і продуктивності підприємства завдяки поглибленому розумінню та рекомендаціям на основі аналітичної роботи і оцінки даних і бізнес-процесів. Цінність цієї функції буде підвищуватися в міру досягнення зрілості підрозділами внутрішнього аудиту та накопичення ними досвіду. Дотримуючись принципів сумлінності і підзвітності, внутрішній аудит забезпечує цінність для органів управління і вищого керівництва, будучи об'єктивним джерелом незалежних рекомендацій.

Робимо висновок, що система внутрішнього контролю якості за відповідністю МСФЗ є механізмом визначення та оцінювання причино-наслідкових зв'язків, що виникають у внутрішньому і зовнішньому середовищі підприємства й, при забезпеченні достовірності управлінської звітності, відповідає його розмірам та специфіці внутрішнього і зовнішнього ризиків. Однак, в першу чергу підприємству необхідно звернути увагу на управління внутрішніми ризиками бізнес-процесів його діяльності. Зовнішні ризики важко достовірно оцінити і організувати управління ними, що вимагає великих матеріальних витрат. Як показує світова практика, саме внутрішні ризики бізнес-процесів привели до корпоративних скандалів і банкрутства найбільших міжнародних компаній (Enron, Worldcom, Parmalat і ін.).

#### Література

1. Попадинець І. І. Організаційно-правові форми фінансового контролю: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2020. 195 с.
2. Мулик Я. І. Аудиторська діяльність в Україні: сучасний стан, реформування та розвиток. *Агросвіт*. 2020. № 7, С. 37–47. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/24738.pdf>
3. Попадинець І. І. Особливості здійснення внутрішнього фінансового контролю в країнах ЄС та в Україні. *International scientific and practical conference «Legal practice in EU countries and Ukraine at the modern stage»: Conference proceedings*, (January 25–26, 2019. Arad). Arad: Izdevnieciba «Baltija Publishing». 2019. С. 419–423.
4. Хуаньш Л. Совершенствование системы внутреннего контроля на предприятии. *Бухгалтерский учет*. 2018. № 5. С. 114–122. URL: <http://www.buhgalt.ru/ftpgetfile.php?id=579>
5. Чикурова С. С. Внутренний аудит рисков формирования оценочных резервов и обязательств в коммерческих организациях: дис. ... канд. экон. наук. Москва, 2019. 134 с.

УДК 159.9: 374

## ПРАКТИКИ 30-ДЕННИХ ВИКЛИКІВ ДЛЯ САМОРОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

*Г. В. Серєда*

Прагнення людини до постійного саморозвитку є визначальним трендом ХХІ століття, в якому завдяки бурхливому розвитку науки та технологій, в неї з'являється багато вільного часу та внутрішніх мотивів для задоволення потреб вищих рівнів. Ізраїльський вчений-

історик та філософ Ювал Ной Харарі, автор праць «Sapiens. Коротка історія людства» та «Homo Deus. Коротка історія майбутнього», передрікає та обґрунтовує загрози надмірному та неконтрольованому розвитку штучного інтелекту, які:

- вже зараз спричиняють появу «даремного» класу, який складається з представників переважно фізичної та нескладної розумової праці, що вивільняються з суспільного виробництва завдяки автоматизації та цифровізації, і не знаходить внутрішніх сил та можливостей для прискореної перекваліфікації;

- посилюють дофамінову залежність представників «даремного класу» від продуктів віртуальної реальності – комп'ютерних та мобільних ігор, соціальних мереж, відео-симуляцій; сприяють цій тенденції вимушені антиковідні карантини (за даними Української професійної кіберспортивної асоціації кількість українців, які захоплюються відеоіграми, за результатами 2020 року зросла з 3 млн осіб до 4,5–5 млн, а середньозважена величина геймінг-активності зросла за рік з 35–39 хвилин до 60 хвилин щодня) [2];

- створюють загрозу цифрових диктатур через експансію алгоритмів, які зараз ефективніше вирішують за людину, як їй побудувати свій день, яку покупку краще зробити, яку кінострічку подивитись, яку інформацію спожити;

- збирання чутливих персональних даних (біометричних, соціальних, фінансових тощо) створюють передумови для формування раси дисциплінованих, контрольованих урядами (можливо, теж в майбутньому алгоритмізованими), людей, не спроможних досягнути та зрозуміти досягнення штучного інтелекту;

- сприяють, завдяки революційним розробкам у сфері біотехнологій та генної інженерії, суттєвому подовженню тривалості життя людини та необхідності реорганізовувати традиційні життєві моделі та інститути (сім'я, освіта, кар'єра, дозволя).

В другій половині XXI століття людині знадобляться навички критичного осмислення внутрішніх психологічних гальм та змін свого зовнішнього середовища, багаторазового переосмислення свого життєвого, професійного, соціального призначення, формування карти нових актуальних життєвих цілей та планів, мотивації себе до змін та переходу у новий стан. Всі означені передумови спричиняють внутрішні потреби людей зберегти власне фізичне та ментальне здоров'я та розвинути навички постійного розвитку особистісних якостей, успішного та швидкого подолання вікових криз, внутрішньої реформації на основі рефлексивного та критичного мислення.

Цим і пояснюється «мода» на літературу з саморозвитку, тренінгові програми відповідної тематики, численні челенджі з особистісного розвитку в соціальних мережах. Вона вже зараз відбиває внутрішню інтуїтивну потребу людини адаптуватися до життя в інтелектуалізованому середовищі.

Однією з ефективних практик, що дозволяє людині підсилити самомотивацію та самоконтроль у спокусливому цифровому та інформаційному оточенні, є практика 30-денних викликів, що полягає в поступовому прищепленні корисних звичок. При цьому спектр 30-денних змін охоплює всі сфери життя, актуальні для людини, і не може обмежуватись лише змінами в сфері фізичного здоров'я. Так, в роботі Розанни Каспер «Велика книга 30-денних викликів» описується близько шестидесяти можливих челенджів в усіх сферах життя людини (рис. 1).

Автором тез в рамках вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Тренінг особистої ефективності», спрямованої на формування загальних компетентностей, було запропоновано потоку з 45 студентів 1 курсу бакалаврату різних спеціальностей та галузей науки обрати та прийняти якийсь 30-денний виклик, який буде сприяти розвитку корисних для особистісного розвитку навичок. Умовою виконання тренінгового завдання була необхідність щотижневого звітування перед аудиторією ходу експерименту з чесним описом реакцій організму, труднощів на цьому шляху, мотиваторів та демотиваторів формування нової навички. Виклик зголосилися прийняти 18 студенток. З них третина (6 студенток) взяли зобов'язання прийняти два виклики одночасно, наприклад, тримання планки 5 хвилин та щоденне читання 20 сторінок. Найчастіше дівчата обирали челенджі з

фізкультури (планка, щоденний фітнес) – 8 студенток; корисні звички харчування – 5 студенток; в напрямку підвищення продуктивності (цифрова детоксикація, інформаційне очищення, контроль фінансів) – 4 студентки; вивчення іноземної мови – 3 студентки.

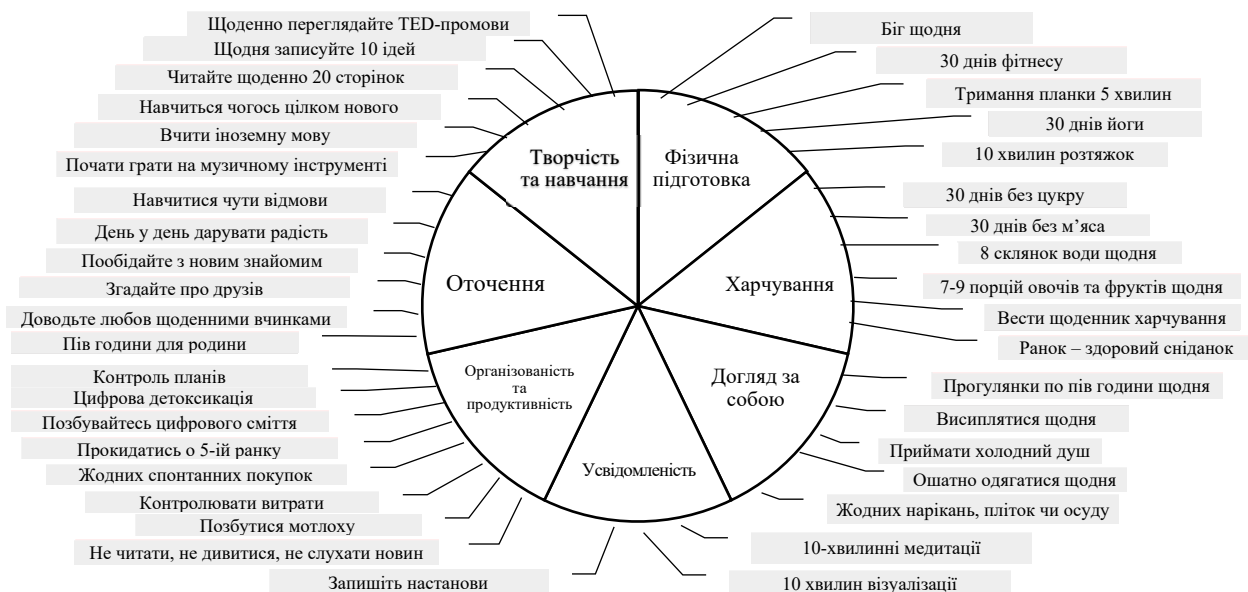


Рис. 1. Спектр 30-денних викликів для саморозвитку особистості  
Джерело: складено автором на основі [3]

В результаті опитувань та щотижневих звітів було з'ясовано, що протримались 28 днів половина (9) студенток, які прийняли 30-денний виклик. Найбільш успішно було прищеплено навички вживання їжі та напоїв без цукру та тримання планки. Найважче, за рефлексіями учасниць експерименту, формувались навички цифрової детоксикації та читання 20 сторінок в день, оскільки нормувати творчі види діяльності виявилось складніше. Більшість учасниць, навіть ті, хто протримався три тижні замість чотирьох, заявили, що виклик в цілому покращив їхні навички усвідомленості, дисциплінованості та прагнення до саморозвитку. Таким чином, 30-денні виклики, спрямовані на формування корисних звичок, є ефективним інструментом саморозвитку особистості в цифровому столітті.

### Література

1. Ювал Ной Харарі. Homo Deus. Людина божественна: За лаштунками майбутнього. К. : BookChef, 2018. 464 с.
2. В Україні за рік кількість геймерів зросла до 5 мільйонів. URL: <https://internetua.com/v-ukrayini-zarik-kilkist-geimeriv-zroslo-do-5-milioniv>. Дата звернення: 19.04.2021
3. Каспер Р. Велика книга 30-денних викликів: 60 програм формування звичок для кращого життя. Пер. з англ. О. Замойська. Л.: Видавництво Старого Лева, 2020. 128 с.

УДК 338.46

## ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

В. О. Сібіковська, А. В. Таранич

У сучасному світі сфера послуг виступає тим провідним сектором господарювання, який сприяє економічному піднесенню країни. Така закономірність пояснюється одночасним поєднанням двох важливих орієнтирів підприємств даного сектору економіки, як то мінімізація залучених ресурсів та максимізація доданої вартості.